

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 29. oktobar 2019.godine

BLIC- SARADNJA TRI UNIVERZITETA U SRBIJI Uvode nove studije za vantelesnu oplodnju i VEŠTAČKE ORGANE

N1- Porodilja preminula zbog sepse, otac prinuđen da pravdu traži u Strazburu

DNEVNIK- Novih hiljadu kvadrata u palanačkom domu zdravlja

DANAS- Udruženje INOVIA očekuje Fond za inovativne lekove u Srbiji 2020.

*****DZ NOVI SAD-** Svetski dan borbe protiv moždanog udara

The screenshot shows a news article from Blic.rs. The headline reads "SARADNJA TRI UNIVERZITETA U SRBIJI Uvode nove studije za vantelesnu oplodnju i VEŠTAČKE ORGANE". The article is dated 28.10.2019, 13:38. It features a photograph of two women in lab coats and gloves working in a laboratory. A video player icon is overlaid on the photo. To the right, there's a sidebar with a woman's face and text about free time. The Blic TV logo is visible at the top right.

SARADNJA TRI UNIVERZITETA U SRBIJI Uvode nove studije za vantelesnu oplodnju i VEŠTAČKE ORGANE

Tri univerziteta u Srbiji udružila su snage sa kolegama iz Evrope, ali i našim preduzetnicima da bi unapredili naučno znanje o borbi protiv neplođnosti, ali i o mogućnosti za regenerativnu medicinu, odnosno lečenje matičnim ćelijama ili veštačkim tkivima.

U Srbiji je pokrenut jedinstveni ART-REM projekat kao odgovor na izazove u oblasti humanog infertiliteta, veštačkog osemenjivanja i reprodukcije domaćih životinja te regenerativne medicine.

Kako za "Blic" objašnjava dr Nebojša Andrić, docent na Departmanu za biologiju i ekologiju na Prirodno-matematičkom fakultetu u Novom Sadu, cilj projekta je unapređenje i razvoj ove tri različite, ali povezane oblasti, kao i formiranje novih studijskih programa.

- Formiran je tim stručnjaka sa tri univerziteta u Srbiji, tri univerziteta iz EU i tri predstavnika malih i srednjih preduzeća. Zadatak tima je da unapredi postojeći studijski program iz Reproduktivne biologije na Univerzitetu u Novom Sadu i formira dva nova moderna studijska programa iz Animalne reproduktivne biotehnologije na Univerzitetu u Beogradu i Regenerativne medicine na Univerzitetu u Kragujevcu. Ovi savremeni studijski programi će školovati nove generacije studenata koji će biti osposobljeni za rad iz oblasti humane i animalne reproduktivne biologije i regenerativne medicine i time će doprineti rešavanju izazova i razvoju ovih oblasti u Srbiji - ocenjuje dr Andrić.

Sed master programa na Univerzitetu u Novom Sadu, u Srbiji ne postoji studijski program za reproduktivnu biologiju, a u prilog tome koliko su takvi stručnjaci potrebni govori i podatak da u Srbiji oko 10 odsto parova ima problem sa infertilitetom.

- Problem humanog infertiliteta se rešava postupkom biomedicinski potpomognute oplodnje u klinikama za vantelesnu oplodnju (VTO). Prema preliminarnom izveštaju RFZO, u Srbiji postoji šest državnih i 12 privatnih klinika koje se bave time. RFZO je u više navrata sklapao ugovore sa privatnim zdravstvenim ustanovama što ukazuje na to da kapaciteti za biomedicinski potpomognutu oplodnju u državnim ustanovama u Srbiji nisu dovoljni - priča dr Andrić.

Zbog toga, kako kaže, RFZO predlaže unapređivanje prostornih mogućnosti, kadrovske obezbeđenosti i opremljenosti klinika koje se bave postupkom biomedicinski potpomognute oplodnje.

- Kroz studijski program Reproduktivna biologija, koji je jedini akreditovan program ove vrste u Srbiji, već sedam godina se školju embriolozi koji su spremni da se nakon završetka studija uključe u timove za biomedicinski potpomognutu oplodnju i kadrovski ojačaju klinike za VTO - ističe dr Andrić.

Prema njegovim rečima, ništa manje važna oblast je i regenerativna medicina koja se zasniva na primeni brojnih strategija kao što su upotreba biomaterijala i matičnih, odnosno imunskih ćelija, kako bi se nadoknadio urođeni defekt ili nedostatak tkiva i organa oštećenih bolešcu, traumom, starošću...

- Oštećenja tkiva i organa usled bolesti ili povrede sve više zahtevaju razvoj terapije kojom se može regenerisati tkivo i smanjiti potreba za transplantacijom. Regenerativna medicina obuhvata primenu znanja iz oblasti bioloških i inženjerskih nauka. Zasniva se na primeni brojnih strategija kao što su upotreba biomaterijala i "de novo" dobijenih ćelija (matične ćelije, imunske ćelije...) - kaže dr Andrić.

Na 8.000 VTO svega 35 embriologa

Dr Andrić kaže da se, prema nezvaničnoj evidenciji, u Srbiji godišnje izvede 8.000 ciklusa biomedicinski potpomognute oplodnje i da broj osoblja koji izvodi ovu proceduru treba da bude usklađen sa brojem ciklusa.

- Kliničar koji izvede 150 ciklusa biomedicinski potpomognute oplodnje treba da ima najmanje dva kvalifikovana embriologa. Jedan od problema u Srbiji je da ne postoji tačna evidencija o broju ciklusa koje sprovode klinike za VTO te je iz tog razloga teško utvrditi da li postoji optimalan broj embriologa. Dakle, precizna evidencija broja ciklusa po klinikama, donošenje pravilnika i regulative na nacionalnom nivou, a zatim i usaglašavanje kadrovske stukture sa potrebama biomedicinski potpomognute oplodnje je jedan od ključnih koraka u pravcu unapređenja ove oblasti u narednih 5 do 10 godina - smatra dr Andrić.

The screenshot shows a news article titled "Porodilja preminula zbog sepse, otac prinuđen da pravdu traži u Strazburu". The article is dated 28.10.2019, between 19:51 and 19:59. It includes a video thumbnail of a man with glasses, social sharing icons, and a sidebar for the TV show "Senke nad Balkanom".

Porodilja preminula zbog sepse, otac prinuđen da pravdu traži u Strazburu

Tužilaštvo u Užicu odbacio je krivičnu prijavu podnetu protiv lekara bolnice u Priboju za smrt porodilje Biljane Slović. Ona je 1. januara prošle godine, u priboskoj bolnici, na svet donela dečaka, ali je nakon dva meseca preminula u Kliničkom centru u Beogradu. Porodica, koja godinu i po dana čeka istinu o smrti svoje čerke, i za to krivi priboske lekare, ne miri se sa ovom odlukom i najavljuje dalju pravnu borbu.

Par dana posle porođaja, Biljana Slović dobila je temperaturu zbog koje je 25. januara prošle godine u teškom stanju, iz priboske bolnice prebačena u Užice. Pet dana kasnije, upućena je u GAK u Beogradu gde je kasnije preminula.

Posle više od godinu dana, porodica je dobila odgovor tužilaštva iz Užica da se u konkretnom slučaju ne radi ni o jednom krivičnom delu za koje se goni po službenoj dužnosti.

"Očekivao sam da će nekoga od tih doktora u Priboju, Užicu ili Beogradu sankcionisati. Odnosno, dokazati da krivicu snose lekari. Ali, ne samo dokazati krivicu, već i da se tim doktorima oduzeti licenca za rad kako više ne bi radili takve stvari, kao što je bio slučaj sa mojom čerkom", ispričao je otac Milanko.

Nadu porodice, da bi krivci za Biljaninu smrt mogli da budu pronađeni, podgrejala je izjava ministra zdravlja Zlatibora Lončara u Užicu prošle godine, koji je o slučaju preminule porodilje rekao da će najverovatnije biti pokrenut postupak protiv zdravstvenih radnika.

"Mislim da će biti pokrenut postupak protiv odgovornih, jer su nađeni elementi da se nije postupalo po pravilima. Mislim da će biti posla za sudove protiv zdravstvenih radnika", izjavio je tada Lončar u Užicu.

U izveštaju tužilaštva piše da je Biljani Slović, mesec dana nakon porođaja, izvršena operacija abdomena i da je tada konstatovana sepsa. Nakon toga se njeno zdravstveno stanje još više pogoršalo i ona je preminula.

Iz tužilaštva su naveli da su tokom celokupnog lečenja Biljane Slović, koje je trajalo od 1. januara do 3. marta 2018. godine, primenjene adekvatne i pravovremene mere lečenja, a koje su, kako navode, u skladu sa medicinskom naukom i ginekološko-akušerskom praksom.

Milanko Grozdanić kaže za N1 da će iskoristiti sve zakonske mogućnosti u Srbiji, kako bi dokazao da je reč o propustu lekara. Jer, kako nam je objasnio, sada više nije reč samo o Biljani, već o svima koji se leče u srpskim bolnicama.

"Traže povećanje natiliteta, traže sve. A Biljani bi danas bila 32. godina. Umesto da ima makar još jedno dete, ja idem da joj palim sveću", kazao je Milanko.

Porodica preminule porodilje više nema prava na žalbu, ali Biljanin otac Milanko najavljuje da će sa ovim slučajem ići do suda za ljudska prava u Strazburu.

ДНЕВНИК

The screenshot shows a news article from Dnevnik.rs. The headline reads "Нових хиљаду квадрата у паланаčком дому здравља" (Over 10,000 square meters in the Palanac Health Center). The article discusses a planned expansion project at the Dr Mladen Stojanović Hospital in Bačko Palanci. It mentions that the project was initially planned to be completed by the end of the year, but has been delayed due to construction issues. The project is expected to cost around 600 million dinars and will include a new gynecology wing. The website's header includes links for Politics, Economy, Culture, and Magazine, along with social media icons and a search bar.

Novih hiljadu kvadrata u palanačkom domu zdravlja

BAČKA PALANKA: Početkom ove godine u Bačkoj Palanci bilo je planirano da se u okviru ovdašnjeg Doma zdravlja „Dr Mladen Stojanović“ izvrši samo rekonstrukcija ginekologije, u okviru postojećeg spratnog objekta.

Međutim, angažovanjem nadležnih projekat je proširen, a biće gotov do kraja godine, pa će ovo zdanje dobiti nov drugi sprat sa oko 1.000 kvadratnih metara u naredne dve godine.

- Investitor je Kancelarija za javna ulaganja Vlade Republike Srbije, a predviđeno je da se ovde uloži oko 600 miliona dinara - kaže za „Dnevnik” Pero Mijanović, predsednik Upravnog odbora Doma zdravlja u Bačkoj Palanci. - Ovo je jedini projekat, pored dve bolnice, kojim se jedan dom zdavlja gradi na reprezentativnom nivou, po najmodernijim standardima kao u najrazvijenijim zemljama. Dom zdravlja će ovom nadogradnjom imati ukupno 6.600 metara kvadratnih, a konačno će zbog sprata biti izgrađen i lift, čime će pacijanetima biti olakšan dolazak kod lekara. Tačnije, verovatno početkom iduće godine počeće radovi na adaptaciji, rekonstrukciji i nadogradnji sa kompletном obnovom infrastrukture i parternim uređenjem.

Pre početka projektovanja izvršeno je statičko i konstruktivno ispitivanje i utvrđeno je da se ovi poslovi mogu raditi. Novost je i to što će biti izgrađena rampa za osobe sa invaliditetom, a služba hitne pomoći, koja je sada neposredno uz ulaz u Dom zdravlja, seli se na funkcionalniju lokaciju, dodaje Mijanović. Nov prostor hitna će dobiti sa dvorišne strane i Bačkom ulicom biće povezana sa Ulicom Jugoslovenske armije. Na ovom velikom poduhvatu rade projektanti opštinskog Javnog preduzeća „Standard” u saradnji sa kolegama iz Šida.

- Kada ovaj posao bude završen stvorice se mnogo bolji uslovi za rad zdravstvenih radnika, ali i pacijenti će se prijatnije osećati - kaže dr Goran Stupar, direktor Doma zdravlja. - Ova adaptacija, rekonstrukcija i nadogradnja neće povećati broj lekara niti proširiti broj usluga koje do sada pruža naša ustanova, ali, na primer, dobijemo prostor za rad savetovališta, pre svih za trudnice i dijabetičare. Solidno smo opremljeni aparatom, a aplicirali smo kod lokalne samouprave za nabavku još jednog ultrazvuka koji nam je potreban, vrednosti od 6,5 miliona dinara. Uvode se elektronski kartoni, a pacijenti će znati tačno kod kog su lekara, koliko traje pregled, odnosno kada su na redu. Naš Dom zdravlja je, na primer, 2013. godine imao 86 lekara, a danas 65 koliko nam doktorskih plata priznaje Fond, kao i za 122 tehničara. Izgubili smo pravo na ortopeda i hirurga, a ugašena je i ordinacija sportske medicine. Stupar kaže da se snalaze kako bi pacijentima obezbedili dostupnost zdravstvenoj zaštiti. Aktivirali su svojevremeno medicinu rada, pružaju ponovo usluge fabrikama, zarađuju i tako plaćaju nedostajuće lekare, specijaliste. Hirurg i ortoped dolaze u Bačku Palanku iz Novog Sada, ali to nije dovoljno i pored pomoći lokalne samouprave.

- Ipak, nama najviše nedostaje lekara opšte prakse koji odlaze kao i specijalisti. U slučaju da lekar ode na bolovanje ili godišnji odmor moramo mi uskakati ili primati na određeno vreme, a i to je teško, jer ovde na tržištu rada nema lekara. Veliki problem su i medicinske sestre, jer mnoge odlaze u zapadne zemlje za mnogo veće plate, druge, na primer, uzimaju neplaćeno i odlaze da rade na po par meseci, pa se vraćaju. Primamo mlade medicinske sestre na određeno, a one se trude kako bi zasnovale radni odnos, ukoliko starije odu u penziju, ili u inostranstvo – veli Stupar.

Sa Bačom do novog fizijatra

Pojedine specijalnosti domovi zdravlja mogu imati ako brinu o 100.000 pacijenta, a Bačka Palanka ima preko 55.000.

- Dovijamo se pa smo se Fondu obratili zajedno s komšijama iz Bača, da nam odobre još jednog fizijatra, a on bi, na primer, radio dve trećine za nas, a jednu trećinu za opštinitu Bač, koja ima isti problem, ali znatno manje stanovnika. Tu je važno šta će reći Institut za javno zdravlje Vojvodine, ali mi se nadamo da ćemo ovaj problem nekako prebroditi – kaže dr Goran Stupar.

Problem su i vozači, jer ova ustanova ima devet ekipa hitne pomoći, vozila dnevno puno prelaze na putu do ustanova u Novom Sadu, Sremskoj Kamenici, prevoze pacijente na dijalizu... Pravilnik fonda nije predviđao njihove godišnje odmore ni bolovanja. Palanačkoj ustanovi, kaže Stupar, potrenbo je jedno novo sanitetsko vozilo, ali i dva putnička za rad po selima, jer u svih 13 sela postoje zdravstvene ambulante i lekari.

A screenshot of a news article from the website danas.rs. The article is titled "Udruženje INOVIA očekuje Fond za inovativne lekove u Srbiji 2020." It features a photo of a man in a white lab coat and mask working in a pharmaceutical factory. The page includes a sidebar with advertisements for "KupiDanas" (990 RSD) and "KLUB ČITALA".

Udruženje INOVIA očekuje Fond za inovativne lekove u Srbiji 2020.

Direktor Udruženja proizvođača inovativnih lekova INOVIA Bojan Trkulja danas je rekao da očekuje da državnim budžetom za 2020. godinu prvi put u Srbiji bude obezbeđen novac za „stavljanje inovativnih lekova na pozitivnu listu“.

„Dobili smo obećanje predstavnika Vlade Srbije da će biti formiran Fond za inovativne lekova koji će se finansirati iz budžeta“, rekao je Trkulja novinarima.

On je istakao da bi formiranjem tog fonda bila omogućena nabavka 90 „inovativnih lekova“ koji bi bili na „pozitivnoj listi“ iduće godine, a namenjeni za stotine hiljada obolelih.

Stavljanje tih lekova na „pozitivnu listu“ bi državu koštalo, kako je rekao Trkulja oko sedam milijardi dinara, što je upola manje od realne cene, jer bi i proizvođači učestvovali u tom trošku.

Trkulja je rekao da Srbija zaostaje u odnosu na region po izdvajanjima za „inovativne lekove“, a da bi osnivanjem posebnog fonda za to godišnje moglo da se na „pozitivnu listu“ stavlja 10 do 15 takvih lekova, dok su ove godine na tu listu uvršćena samo dva-tri.

Dodao je da je na „pozitivnoj listu lekova“ koje plaća Fond za zdravstveno osiguranje, sada svega oko pet odsto „inovativnih lekova“.

„U Srbiji se iz zdravstvenog budžeta 24 odsto sredstava izdvaja za nabavku svih lekova, dok je u drugim zemljama to znatno više, od 33 do 99 odsto“, dodao je Trkulja.

„Inovativan“ ili „originalan lek“ sadrži aktivnu supstancu koja ranije nije korišćena, ili sadrži novu kombinaciju već korišćenih aktivnih supstanci.

Svetski dan borbe protiv moždanog udara

Povodom obeležavanja Svetskog dana borbe protiv moždanog udara 29.10.2019. godine, Dom zdravlja „Novi Sad“ je pokrenuo projekat „Znanjem protiv moždanog udara“.

Specijalista neurolog dr Nataša Jovanović, kao nosilac ovog projekta, će u utorak, 29.10.2019. održati predavanja o moždanom udaru koji je prvi uzrok smrtnosti kod žena, a drugi kod muškaraca. Prvo predavanje će se održati u 08:00 časova u objektu na Novom naselju, a od 18 časova u MZ "Bistrica 2" na Bulevaru Slobodana Jovanovića.

Ova bolest je vodeći razlog invaliditeta kod radno sposobnog stanovništva.

Ako se osoba sa simptomima javi lekaru u okviru prva tri sata od nastanka, moguć je potpun oporavak!

Simptomi: jaka, iznenadna, nikad doživljena glavobolja, utrnulost jedne polovine tela, poremećaj svesti i koordinacije pokreta, govora, duple slike...

Faktori na koje ne možemo uticati su pol, godine starosti, klimatski uslovi..

Možemo uticati na regulisanje krvnog pritiska, masti, holesterola, zdrave stilove života...